

- LIKSOM, ROSA – HAANPÄÄ, HARRI 1996: Perse edellä puuhun. – Helsingin Sanomat C2, 31.12.1996.
- MAJANDER, ANTTI 1995: Lapin murre taipui lyriikaksi. – Helsingin Sanomat s. C1, 25.3.1995.
- MANTILA, HARRI 1993: Miten äänne muutoksen eteneminen näkyy kaunokirjallisuuden kielessä? – Virittäjä 97 s. 564–577.
- PENTTILÄ, AARNI 1945: Paikallismurteet ja kirjailijat. – Virittäjä 49 s. 336–346.
- RAPOLA, MARTTI 1947: Kieli elää. Pakinoita ja tutkielmia, WSOY, Helsinki.
- 1951: Maaliskuun 14. päivän perinteet. – Virittäjä 55 s. 107–113.
- 1961: Johdatus suomen murteisiin. 2., uudistettu painos. SKS, Helsinki.
- SAARIMAA, E. A. 1910: Ahlqvistin ja Lönnrotin kirjeenvaihtoa suomen ja viron kirjakielten yhdistämisestä. – Virittäjä 14 s. 131–133.
- SADENIEMI, MATTI: Puhekieli ja kirjakieli. – Kansan kieli omin omaisuutemme s. 15–22. Kalevalaseura, Helsinki.
- SIUKONEN, TIMO 1995: Murteen leppoisuus antaa mahdollisuuden käsitellä isoja asioita lankeamatta surkuhupaisuuteen. – Helsingin Sanomat s. C1, 25.3.1995.
- Suomen sanojen alkuperä. Etymologinen sanakirja. A–K. SKS, Helsinki 1992.
- TALLGREN, O. J. 1912: Murretta. – Virittäjä 16 s. 144–153.
- Vanhan kirjasuomen sanakirja 2. Toinen osa J–K. Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, Helsinki 1994.
- VALTONEN, PEKKA 1995: Etnisyys ei elä menneessä. – Alumni, Tampereen yliopiston lehti maaliskuussa 1995.
- WANDE, ERLING 1991: Suomen kielen status Ruotsissa. – Kieli 6. Kieli valta ja eriarvoisuus s. 85–108. Helsingin yliopiston suomen kielen laitos.
- WINSA, BIRGER 1993: Meän kieli ja torniolaaksolaisittain kaksikielisyys: täällä plandathan sprookit. – Virittäjä 97 s. 3–33.
- Voiko suomenkieli olla älyllinen haaste Ruotsissa. – Ilta-Sanomat 30.1.1997.

KERTOMUS KOTIKIELEN SEURAN 121. TOIMINTAVUODESTA

Sadantenakahdentenkymmenentenä ensimmäisenä toimintavuotenaan Kotikielen Seuralla on ollut viisi kokousta. Kokouksissa on käynyt keskimäärin 39 henkeä, ja niissä on pidetty seuraavat esitelmät:

14. maaliskuuta 1996, vuosikokouksessa, professori PAULI SAUKKONEN: »Monimerkityksisen sanan semanttinen kuvaus» sekä professori PENTTI LEINON kommenttipuheenvuoro.

18. huhtikuuta fil. maist. ILONA HERLIN: »Koska-konjunktion merkityksestä ja merkityksenkehityksestä» ja fil. kand. Erkki Lyytikäinen: »Kaksoispassiivista».

10. lokakuuta fil. maist. HENNA MAKKONEN-CRAIG: »Yleispuhekielisyydet lehtikielissä» ja dosentti MARIA VILKUNA: »*Kun ei tuule, niin ei tuule*. Yhdistävä *niin* puheessa ja kirjoituksessa».

7. marraskuuta fil. maist. PÄIVI RAINÖ:

»Henkilönnimet viittomakielessä».

30. tammikuuta 1997 dosentti TERTTU ORPANA: »Merkitys leksikaalisena, tekstuaalisena ja pragmaattisena ilmiönä — semantikon näkökulma äidinkielen opetukseen».

Seuran esimiehenä on toiminut professori HEIKKI PAUNONEN, ensimmäisenä varaesimiehenä dosentti LEA LAITINEN, toisena varaesimiehenä tohtori KAISU JUUSELA, sihteerinä maisteri HANNA LAPPALAINEN, varasihteerinä ylioppilas MINNA HARMANEN, rahastonhoitajana maisteri MARI SIIROINEN, tilintarkastajina maisteri KAIJA MALLAT ja ekonomi KYÖSTI JÄRVINEN sekä varatilintarkastajina toimistosihteerit ARJA LEHTONEN ja oik. kand. AARNE PULLIAINEN. Seuran johtokunta on kokoontunut toimintavuotena viisi kertaa.

Seurassa oli 607 jäsenmaksunsa maksanutta vuosijäsentä ja yksi kunniajäsen.

Sanakirjasäätiön valtuuskunnassa seura on edustanut professori TERHO ITKONEN varamiehenään professori EERO KIVINIEMI.

August Ahlqvistin, Yrjö Wichmannin, Kai Donnerin ja Artturi Kanniston rahastojen lautakunta, johon ovat kuuluneet Suomalais-Ugrilaisen Seuran edustajina professorit SEPPO SUHONEN ja RAIJA BARTENS ja dosentti ULLA-MAIJA KULONEN sekä Kotikielen Seuran edustajina dosentti LEA LAITINEN ja tohtori KAISU JUUSELA, on kokouksessaan 5. maaliskuuta 1997 päättänyt antaa 10 000 markan palkinnot fil. tri OILI KARIHALMEELLE hänen väitöskirjastaan »Muotoilun teoriasanaston termistyminen», fil. tri KARL PAJUSALULLE hänen väitöskirjastaan »Multiple Linguistic Contacts in South Estonian: Variation of Verb Inflection in Karksi» ja Ph. D. MARJA-LEENA SORJOSALLE hänen väitöskirjastaan »Recipient Activities: Particles *nii(n)* and *joo* as Responses in Finnish Conversations». Lisäksi päätettiin varata 18 100 markkaa jaettavaksi palkintoina ensi vuonna. Tuoton jäännös

liitettiin pääomiin.

Lauri Kettusen rahaston lautakunta, johon ovat kuuluneet professori SEPPO SUHONEN, tohtori KAISU JUUSELA ja maisteri HANNA LAPPALAINEN, on kokouksessaan 5. maaliskuuta 1997 päättänyt antaa rahaston tuotosta 1 500 markan palkinnon fil. maist. ANNAMARI TYPÖLLE hänen pro gradu -työstään »Kertojasta, henkilöhahmoista sekä näiden välisistä suhteista Mati Untin teoksissa Huvasti, kollane kass ja Sügisball». Tuoton jäännös liitettiin pääomaan.

Hesteon koululaiskielirahaston lautakunta, johon ovat kuuluneet tohtori KAISU JUUSELA, varatuomari PIIRKKO KOSKINEN sekä maisterit MARI SIIROINEN ja HANNA LAPPALAINEN, on kokouksessaan 5. maaliskuuta 1997 päättänyt varata rahaston vuoden 1996 tuoton käytettäväksi Helsingin II normaalikoulussa lukuvuonna 1997–98 järjestettävää Helsinki-aiheista nimistönkeruukilpailua varten.

Kuluneena vuonna seura on onnitellut ensimmäistä varaesimiestään Virittäjän päätoimittajaa dosentti LEA LAITISTA, entistä sihteeriiän maisteri RAIJA LEHTISTÄ, tohtori h.c. ESKO KOIVUSALOA, entistä sihteeriiän tohtori MAIJA LÄNSIMÄKEÄ, yliopiston lehtori EEVA NIINIVAARAA, entistä esimiestään professori EERO KIVINIEMEÄ, tohtori MATTI PUNTTILAA ja kunniajäsentään professori AIMO TURUSTA.

Aikakauslehti Virittäjä ilmestyi vuonna 1996 neljänä vihkona, joissa oli yhteensä 650 sivua. Lehden päätoimittana on ollut dosentti LEA LAITINEN, toimitussihteerinä maisteri ANNE MÄNTYNEEN ja kirjallisuustoimittajana tohtori VESA KOIVISTO. Lisäksi toimitukseen ovat kuuluneet maisterit MAARIT NOPSANEN (äidinkielenopetus), PÄIVI RAINÒ ja YRJÖ LAURANTO (suomi toisena ja vieraana kielenä). Taloudenhoitajana on ollut ylioppilas MINNA HARMANEN apunaan merkonomi KAARINA ELOMAA.

Virittäjän tulot olivat vuonna 1996 yh-

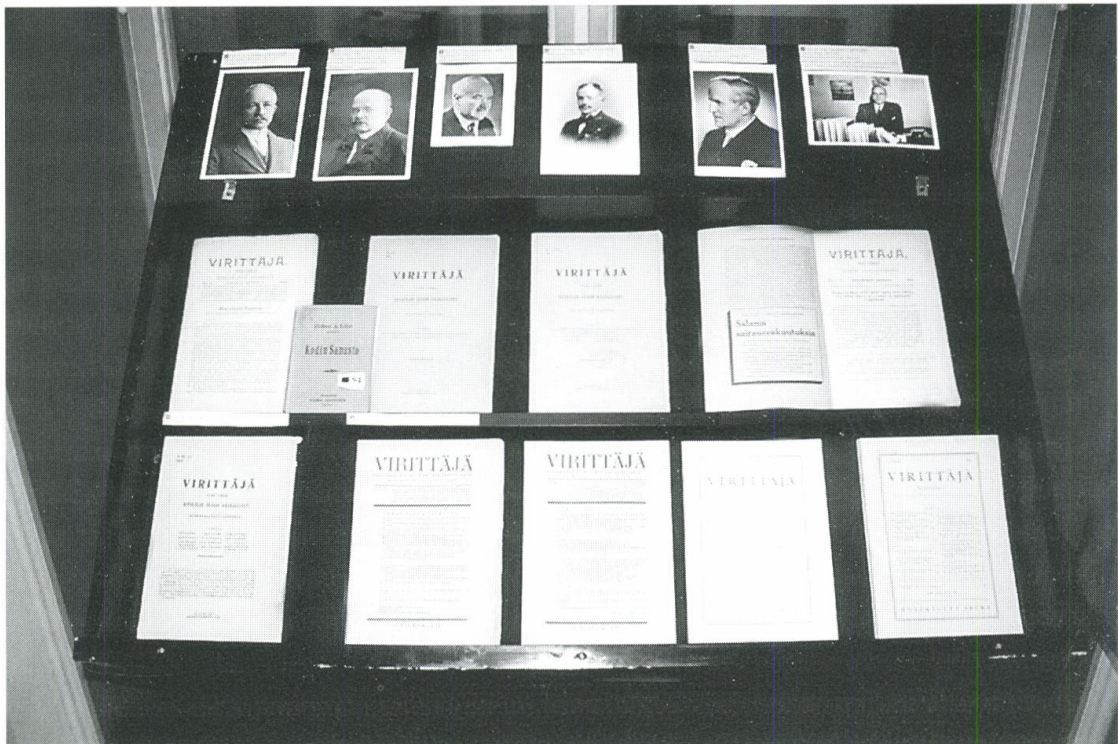
▷

teensä 315 213,55 markkaa ja menot 248 115,26 markkaa. Valtionapu on ollut 130 000 markkaa, ja tilausmaksuja on kertynyt 146 678 markkaa. Suurimmat menot ovat aiheutuneet painatuksesta ja postituksesta (115 533,60 markkaa) sekä palkoista ja palkkioista (sosiaalikuluihin 125 429,10 markkaa). Seuran omat menot olivat 11 164,45 markkaa ja tulot 14 048,91

markkaa. Kotikielen Seuran ja Virittäjän vuoden 1996 ylijäämä on 62 822,45 markkaa. ■

Helsingissä 14. maaliskuuta 1997

HANNA LAPPALAINEN
Kotikielen Seuran sihteeri

Kotikielen Seuran vuosikokouksen jälkeen 14.3.1997 Helsingin yliopistolla avattiin Kaisu Juuselan laatima Virittäjän satavuotisjuhlanäyttely. Kuvan vitriinissä Virittäjän ensimmäisiä vihkoja ja päätoimittajia.